

Misak-ı Milli'nin Orijinal El Yazması

Gürbüz Mızrak

Misak-ı Milli'nin, çağdaş Türkiye'nin kuruluş senedi ve devletimizin vâroluş beyannâmesi olduğu, verdiği ruhla İstiklâl Savaşı'nın kazanıldığı söylenir. Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Daire Başkanlığı, bu önemli belgenin orijinal el yazmasına ait dokuz sayfalık renkli fotoğraflarını yazar Murat Bardakçı'ya temin etmiş; Sayın Bardakçı da belgeyi Osmanlı Meclis-i Mebusanı'nda kabulü ve ilânından 94 sene sonra, 23 Nisan 2014 tarihli Habertürk gazetesinde yayınlamıştır.

Birinci Dünya Savaşı'nın ardından, 1918'in 30 Ekim'inde imzalanan Mondoros Mütarekesi ile vatan toprakları işgale başlanmıştı. Buna tepki olarak son Osmanlı Meclis-i Mebusanı İstanbul'da toplandı, ülkenin toprak bütünlüğü ile gelecekte uygulanacak dış politikanın esaslarını altı maddelik bir deklarasyon haline getirdi. "Ahd-ı Milli Beyannamesi" adı verilen bu belge, toplantıya katılan 121 milletvekili tarafından oybirliği ile 28 Ocak 1920'de kabul edildi ve 17 Şubat' ta kamuoyuna açıklandı. Bu ahde sonradan "Misak-ı Milli" adı verildi. Her iki deyim de (Ahd-ı Milli Beyannamesi ve Misak-ı Millî) Ulusal Yemin anlamına gelmekte; bu isimlendirme, toplantıya katılan milletvekillerinin ne kadar kararlı olduklarını göstermektedir.

Dönemin İstanbul'unun yaşanan yokluklarını ve sıkıntılarını yansıtan bu belge, çizgili bir okul defterinin beş yaprağına önlü arkalı şekilde yazılmıştı. İlk iki yaprağında Misak-ı Milli'nin metni, bunun hemen altında Meclis-i Mebusan Reisi ve Erzurum Mebusu Celâleddin Ârif Bey'in imzası, diğer yapraklarda da metni kabul eden 121 mebusun imzaları yer alıyordu.

Misak-ı Milli'nin, Sayın Bardakçı tarafından günümüz Türkçesine çevrilen metni aşağıda verilmiştir:

Birinci Madde: Osmanlı Devleti'nin özellikle Arap çoğunluğun yaşadığı ve 30 Ekim 1918 tarihli mütarekenin [Mondros Mütarekesi'nin] kabulünde düşman orduları işgali altında kalan kısımlarının geleceğinin, halkının serbestçe beyân edecekleri oylara uygun olarak tayin edilmesi gerekir [o tarihte Hatay ve Musul bölgesi Türk egemenliği altında idi].

Sözü edilen mütareke hattının içinde ve dışında din, ırk ve ülkü birliği bakımlarından birbirlerine bağlı olan, karşılıklı saygı ve fedakârlık duyguları besleyen, ırk ve toplum ilişkileri ile çevrelerinin şartlarına saygı gösteren Osmanlı-İslam çoğunluğunun yerleşmiş bulunduğu kesimlerin tamamı, ister bir eylem ve ister bir hükümle olsun birbirlerinden ayrılamayacak bir bütündür.

İkinci Madde: Halkı özgürlüğe kavuşunca oylarıyla anavatana katılmış olan üç sancak (Kars, Ardahan ve Batum) için gerektiğinde yeniden halkın serbest oylarına müracaatı kabul ederiz.

Üçüncü Madde: Batı Trakya'nın Türkiye ile yapılacak barışa kadar ertelenen hukukî durumunun belirlenmesi işi de, halkının özgürce beyân edeceği oylara uygun şekilde yerine getirilmelidir.

Dördüncü Madde: *İslam hilâfeti ile saltanatın merkezi ve Osmanlı hükümetinin başkenti olan İstanbul şehri ile Marmara Denizi'nin güvenliği her türlü saldırıya karşı dokunulmaz olmalıdır.*

Bu esas mahfuz kalmak şartıyla Akdeniz ve Karadeniz Boğazları'nın dünya ticaretine ve ulaşımına açılması konusunda, bizimle birlikte diğer bütün ilgili devletlerin müteffiken verecekleri karar geçerlidir.

Beşinci Madde: *İtilâf Devletleri ile düşmanları ve bazı ortakları arasında yapılan antlaşmaların esasları çerçevesinde, azınlıkların hakları komşu memleketlerdeki Müslüman ahalinin de aynı haklardan istifade etmeleri ümidi içerisinde tarafımızca benimsenip güvence altına alınacaktır.*

Altıncı Madde: *Millî ve iktisadî gelişmemizin imkânlarını elde etmek ve işlerin daha çağdaş ve muntazam bir yönetim ile yürütmesini başarabilmek için, her devlet gibi bizim de gelişmemizin şartlarının sağlanmasında tam bir özgürlüğe ve bağımsızlığa kavuşmamız, varlığımızın ve geleceğimizin ana ilkesidir.*

Bu sebeple siyasî, adlî, malî ve benzeri alanlarda gelişmemizi önleyici sınırlamalara (kapitülasyonlara) karşıyız. Belirlenecek borçlarımızın ödeme şartları da bu ilkelerle çelişmeyecektir. 28 Ocak 1336 (1920)

Bu önemli belgeyi Türk kamuoyunun bilgisine sunan Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Daire Başkanlığı ve Sayın Murat Bardakçı'ya teşekkürler ederiz.